

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

nota
TER BESLISSING

Bekendmaking pachtnormen 2026

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
11 mei 2026

Kenmerk
DGA-EIA / 106332163

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)

Aanleiding

Ieder jaar worden de hoogst toelaatbare pachtprizen berekend door Wageningen Social and Economic Research (WSER) conform de uitgangspunten van het Pachtprizenbesluit 2007. Deze worden jaarlijks door u bij wijziging van de Uitvoeringsregeling pacht (wijzigingsregeling) vastgesteld met ingang van 1 juli. Alvorens deze vast te stellen informeert u de Tweede Kamer bij brief over de nieuwe pachtprizen voor 2026.

Geadviseerd besluit

U kunt de Kamerbrief verzenden, daarna volgt de wijzigingsregeling met bijbehorende toelichting in uw tas ter ondertekening.

Toelichting

- De pachtprizen worden door WSER berekend conform uitgangspunten die in 2007 zijn vastgelegd in het Pachtprizenbesluit 2007. Het Pachtprizenbesluit 2007 voorziet ook in een methodiek, waarmee de pachtnormen voor 2026 bepaald zijn op basis van de gemiddelde grondbeloningen van 2020 tot en met 2024.
- De pachtnormen 2026 van los bouw- en grasland zijn in 13 van de 14 pachtprizengebieden gestegen. De stijging varieert van 1% in zuidelijk veehouderijgebied tot maximaal 23% in westelijk Holland. Het pachtprizengebied van zuidwestelijk akkerbouwgebied daalt met 3%.
- De pachtnormen van 2026 laten zien dat de pachtprisenstijging een stijging kent ten opzichte van 2025. Daarmee is de eerdere trend van stagnerende prijsstijgingen doorbroken. De pachtnormen van 2023 en 2024 kenden een ook een aanzienlijke stijging, zo was de gemiddelde stijging in 2024 ca. 29%.
- De sterke stijgingen en schommelingen van de pachtnormen zijn in de afgelopen jaren aanleiding geweest voor een discussie over de methodiek

van het Pachtprizenbesluit 2007. Zo heeft uw voorganger op 9 mei 2025 hier op gereflecteerd met de kabinetsreactie op de initiatiefnota van de leden Bromet en Van Campen (Kamerstuk 36 687, nr. 3). Hierin is aangegeven dat de pachtprijsschommelingen onzekerheden meebrengt en dat het kabinet dit wilt aanpassen bij de komende herziening van de pachtregelgeving, in het bijzonder het Pachtprizenbesluit 2007.

- De sterke prijsstijgingen zijn te verklaren door een hoger gemiddeld inkomen in de landbouw. In de melkveehouderij lag het gemiddelde inkomen in 2024 aanzienlijk hoger dan in 2019. In de akkerbouw lag het landelijke gemiddelde inkomen in 2024 ongeveer twee keer zo hoog als in 2019. Tegelijkertijd was de spreiding in inkomens tussen akkerbouwbedrijven in 2024 duidelijk groter. Deze spreiding hangt deels samen met de extreme weersomstandigheden van 2024, die per regio sterk verschilden.
- Voor tuinland is de regionorm in Westelijk Holland uitgekomen op 9.238 euro per hectare, een stijging van 13%. In de rest van Nederland is de regionorm met 2% toegenomen naar 6.185 euro per hectare.
- De hoogst toelaatbare pachtprizen voor bedrijfsgebouwen voor 2026 stijgen met 5,22%.
- Voor agrarische woningen met pachtovereenkomsten die op 31 augustus 2007 al bestonden, stijgen de maximaal toelaatbare pachtprizen in 2026 met 4,1%. Agrarische woningen met pachtovereenkomsten die na 31 augustus 2007 volgen het puntenstelsel uit de Uitvoeringswet huurprizen woonruimte, met een correctie voor agrarisch gebruik. Deze prijs wordt jaarlijks met het inflatiepercentage geïndexeerd, net als bij zelfstandige woningen. Hieruit komt een stijging voort van 3.65% ten opzichte van 2025
- De systematiek van het pachtprizenbesluit ligt vast. Er bestaat geen ruimte voor nadere beleidsafwegingen. U heeft geen discretionaire bevoegdheid om af te wijken van het voorgenomen besluit.
- De vaststelling van de aangepaste pachtprizen vindt plaats door publicatie en inwerkingtreding van de door u ondertekende wijzigingsregeling in de Staatscourant. Deze volgt via een separate lijn nadat de Tweede Kamer bij brief is geïnformeerd over de nieuwe pachtnormen.